

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

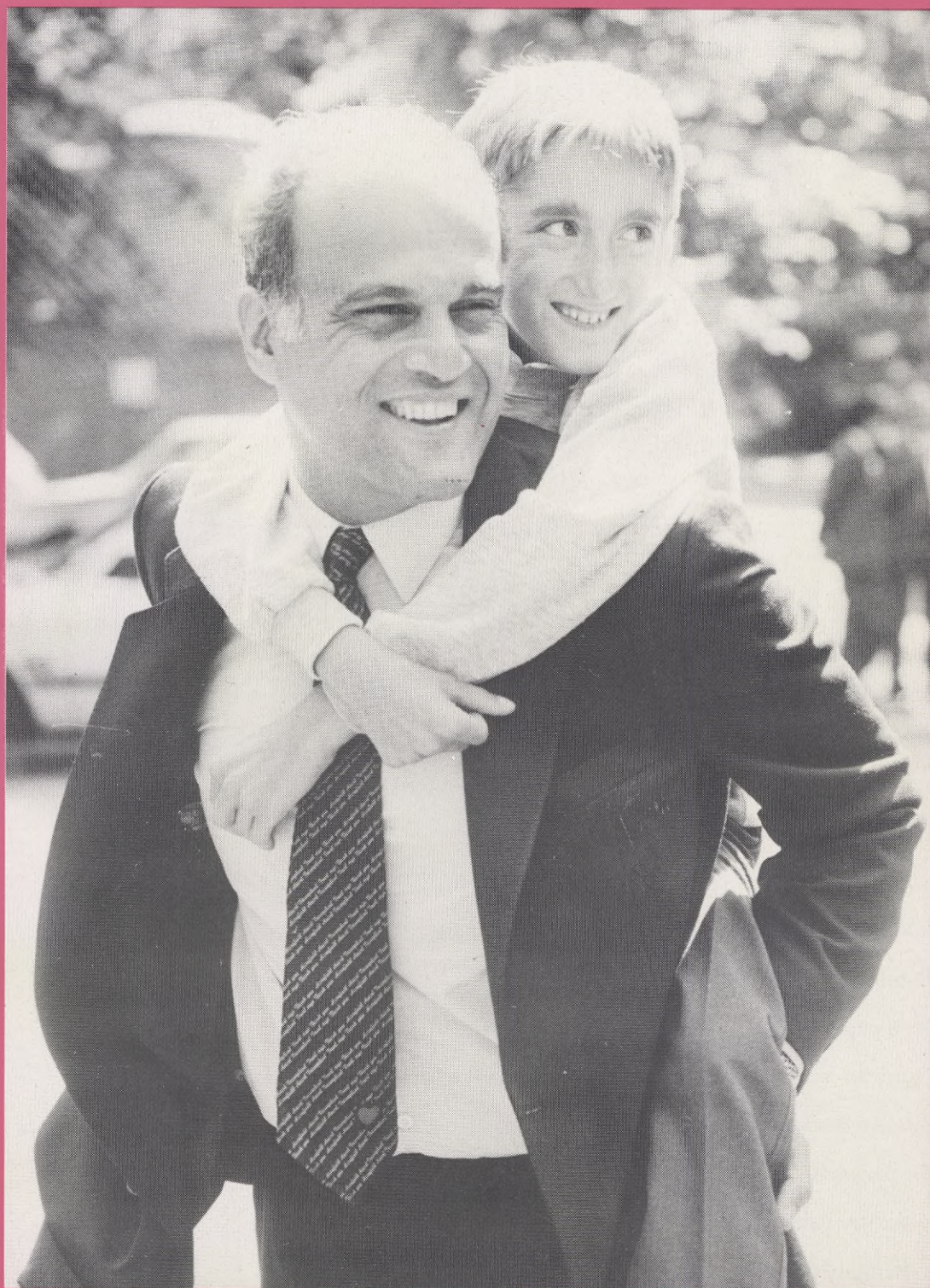

Status

1
1987

Organ för Riksförbundet för hjärt- och lungsjuka

RHL FÖRELÄSARE

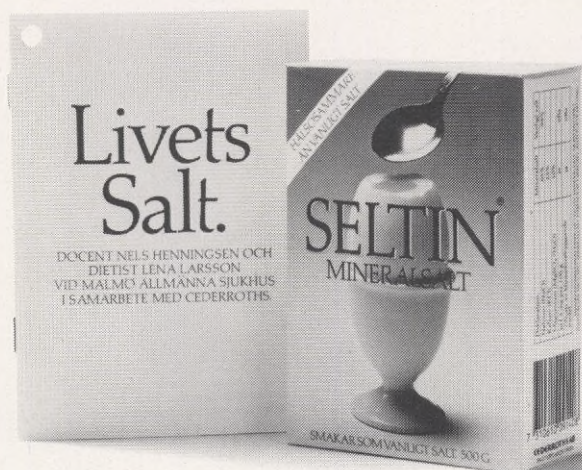
Vägen till hjärtat går genom magen.

Medicinska experter är helt överens; välfärdssjukdomar som högt blodtryck och hjärt/kärlbesvär har ett klart samband med att vi äter alldeles för mycket salt.

Byt till ett hälsosammare salt, så minskar riskerna!

Seltin är ett mineralsalt som utvecklats av Cederroths i samråd med läkare. Det smakar som vanligt salt och används på precis samma sätt. Köp det i din vanliga livsmedelsaffär.

Vill du veta mer om Seltin? Ring eller skriv till Cederroths (Box 715, 194 27 Upplands Väsby. Tel 0760-860 80), så får du broschyren "Livets Salt." Bland mycket annat berättar den om hur du kan laga till din mat, så att de naturliga näringsämnen finns kvar.

Salta nyttigare. Lev längre.

Cederroths AB. Box 715, 194 27 Upplands Väsby, Tel 0760-860 80.

FOLDRAR, BROSCHYRER, NÅLAR

som kan beställas via lokalföreningarna eller centralorganisationerna

Målsättningsprogram

Osynligt handikapp

Hjärtinfarkt

Lungsjukdomar

Folder ID-bricka för hjärtsjuka

Folder ID-bricka pacemakerbärare

Folder ID-bricka astmasjuka

Gemensam konvalescenthemsbroshyr

ID-kort för pacemakerbärare

"Till Dig som har pacemaker"

Den fortsatta hjärtträningens betydelse

Om gruppinformation efter hjärtinfarkt

RHL:s stadgar

"... dä syns int"

Information om Blomsterfonden

Presentation av Föräldraföreningen

Barn med medfödda hjärtfel

Det hjärtsjuka barnet och familjen

Medlemsnålar

Medlemshängsmycken

Det synliga hjärtmärket

Friskvårdströjor – pris kr 50:–

Friskvårdströja
i vit bomull med rött tryck.
Den finns att beställa på
RHL,
Box 9090, 102 72 Stockholm
och kostar 50 kr + frakt.

Organ för Riksförbundet
för hjärt- och lungsjuka

Januari 1987
Årgång 50

Ansvarig utgivare:
Bo Månsson

Redaktör:
Bo Månsson

Förbundskansli:
Hornsbrugsgatan 28
Postadress: Box 9090
10272 Stockholm
Telefon: 08-690960
Postgiro: 900011-8

Tryckeri:
Kringel-Offset, Södertälje

Prenumerationspris:
Helår 65:-

Produktionsplan 1987

Nr	Manus- stopp	Annons- stopp	Distri- bution
2	15 jan	15 jan	20 febr
3	15 febr	15 febr	20 mars

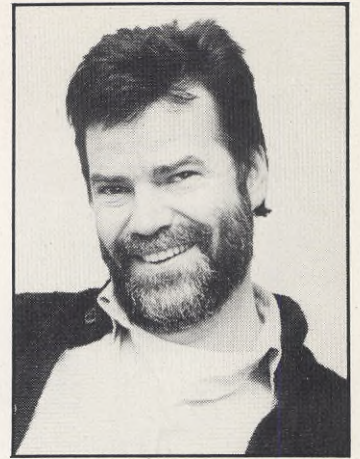
Annonspriser:
Omslaget, 1/1-sida 5500 kr
1/1-sida 5000 kr
1/2-sida 2700 kr
1/4-sida 1500 kr

Upplysningar om priset för
mindre format lämnas av
redaktionen

Omslagsbild:
Prof Magdi Jacob.
Foto: Reportagebild, Sthlm.

LEDARE

Förbundssekreterare
Bo Månsson:

"Att gå med i RHL

är lika viktigt när man är hjärt-, kärl- eller lungsjuk som att gå med i facket när man är arbetsför." Så uttryckte sig en medlem på en av förbundets kurser. Och visst är det så! Ingen annan organisation i Sverige än vi inom RHL kan säga att vi representerar de hjärt-, kärl- och lungsjuka i det här landet.

Ingen annan organisation än vi kan påstå att den har en samlad erfarenhet och samlade kunskaper om hur det är att vara hjärt-, kärl- eller lungsjuk och hur hälso- och sjukvården fungerar för oss, såväl den förebyggande, den akuta som den eftervårdande.

Det finns inte heller någon annan organisation än RHL som har till sitt huvudsakliga syfte att tillvarata de hjärt-, kärl- och lungsjukas intresse. Det är därför viktigt att vi blir fler så att erfarenheterna och kunskaperna ständigt ökar, så att vi med ännu större tyngd kan framföra våra krav på förändring och förbättringar för våra medlemsgrupper.

Det är nämligen så att *all vår verksamhet* har ett bestämt syfte, nämligen att just förändra eller förbättra situationen för såväl hjärt-, kärl- som lungsjuka. Vi har således till uppgift, alla och envar inom det här förbundet, att driva intressepolitik, dvs handikappolitiska frågor.

Trelleborg leder

Dags för en ny rapport om ställningen i medlemsvärvningstävlingen. Trelleborg tar ledningen i Föreningstoppen och Sten-Arne Mattsson, som är ny på Värvartoppen, går direkt in på en delad andraplats.

Du kan också vara med och värva nya medlemmar. Från din lokalförening får du de gula medlemsvärvningsblanketterna.

Det går även bra att använda den blankett som finns i Status.

Fyll i namn, adress, postadress, telefon och födelseår på den som du värvar. Kryssa för i rutan som anger om det gäller 5, 3 eller 1 poäng.

Därefter fyller du i ditt eget namn, adress, postadress, telefonnummer och anger antal poäng på den högra delen av blanketten. Använd en blankett för varje ny medlem.

Blanketten ska sändas eller lämnas till din lokalförening som intygar att uppgiften är riktig och sänder den högra blankettdelen vidare till RHL.

Den första tävlingsomgången slutar den 31 mars 1987. Första pris är en rekreationsresa utomlands för två personer. Dessutom lottar vi ut en Luxor 14" färg-TV-apparat.

Varje inlämnad medlemsvärvningsblankett utgör en lott.

Poängsättning

Förbundsstyrelsen har beslutat att försöka styra rekryteringen genom ett speciellt poängsystem. Hjärt-, kärl- eller lungsjuka ger 5 poäng. Anhöriga ger 3 poäng. Som anhöriga räknas familjemedlemmar. Stödande medlemmar ger 1 poäng.

Avsikten med styrningen är att vi i RHL ska behålla vår roll som handikapporganisation.

Vid sammanräkningen av de gula medlemsvärvningsblanketterna den 15 december hade 968 nya medlemmar rapporterats.

Av dem var 61% sjuka, 23% anhöriga och 16% stödande medlemmar.

Värvartoppen

1. Hjalmar Lärkestål	159 poäng	5. Ove Sandberg	84 poäng
Grängesberg		Trelleborg	
2. Nils Karlsson	117 poäng	6. Eivor Sundin	78 poäng
Trollhättan		Hoting	
2. Sten-Arne Mattsson	117 poäng	7. Magda Bergh	70 poäng
Hofors		Landskrona	
3. Göta Elleman	114 poäng	8. Gerd Nilsson	66 poäng
Dorotea		Haparanda	
4. Bengt Jarnhäll	96 poäng	9. May Lindbergh	65 poäng
Trelleborg		Linköping	
		10. Aina Dahlin	60 poäng
		Flen	

Hjalmar Lärkestål leder fortfarande stort. **Nils Karlsson** behåller sin andraplats men får dela den med **Sten-Arne Mattsson** som är ny på listan. **Göta Elleman** avancerar från nionde till tredje plats. **May Lindbergh** är ny på listan.

Spänningen stiger inför finalen i den första tävlingsomgången som slutar den 31 mars 1987. Det går rykten

om att det finns medlemsvärvare som ligger på sina gula lappar och väntar med att sända in dem.

Kanske kommer det en så kallad "dark horse" som slår ut alla andra och vinner den enskilda medlemsvärvningstävlingen?

Vi återkommer med nya lägesrapporter i kommande nummer av Status.

PROVKÖR

VOLVO

1987

VOLVO — Fler och fler väljer Forslunds —

FORSLUNDS

Gävle-Sandviken-Hofors

Föreningstoppen Länstoppen

1. Trelleborg	80 st
2. Västerbergslagen-Ludvika	65 st
3. Trollhättan-Vänersborg	61 st
4. Storuman	59 st
5. Sollefteå	50 st
6. Dorotea	48 st
7. Skellefteå	44 st
8. Malmö	43 st
9. Kalix	41 st
9. Norrköping	41 st
10. Karlskoga	40 st

Det kommer in nya medlemsvärningsrapporter från lokalföreningarna. Sammanräkningen den 15 december visar att RHL har fått 1716 nya medlemmar under tiden 1 april-30 september.

I listan här ovan redovisas de tio föreningar som har rapporterat den största ökningen.

Trelleborg har tagit ledningen med ett jättekliv från sjunde till första plats. Karlskoga har fått flytta ned två steg för att släppa fram nykomlingarna Malmö, Kalix och Norrköping.

1. Stockholms län	209 st
2. Västerbottens län	202 st
3. Norrbottens län	181 st
4. Malmöhus län	164 st
5. Västernorrlands län	151 st
6. Kopparbergs län	115 st
7. Jönköpings län	97 st
8. Göteborgs och Bohus län	71 st
9. Älvsborgs län	70 st
10. Kronobergs län	59 st

Genom att räkna samman lokalföreningarnas rapporter länsvis har vi fått fram "länstoppen" som visar vilka län som har haft den största ökningen under tiden 1 april-30 september.

Vid sammanräkningen den 15 december fick vi fram en del förändringar jämfört med redovisningen i nr 10 1986.

Malmöhus län har ökat och gått om **Västernorrlands län**. **Göteborgs och Bohus län** har tagit klivet förbi **Älvsborgs län**. **Kronobergs län** är ny på listan.

Rapportdags

Lokalföreningarna ska före den 15 januari rapportera medlemsökningen för tiden 1 oktober-31 december 1986. De uppgifterna utgör grunden till nästa föreningstopp och länstopp.

Anvisningar

Underlaget till värvartoppen utgörs av de gula medlemsvärningsblanketterna som deltagarna i den enskilda medlemsvärningstävlingen ska lämna eller sända till den egna lokalföreningen.

Där ska någon i styrelsen intyga att uppgifterna är riktiga. Styrelsemedlemmar som deltar i tävlingen får ej intyga riktigheten i uppgifterna på de blanketter där de själva är värvare.

Låt istället någon annan styrelsemedlem intyga att uppgifterna är riktiga.

Kom ihåg att fylla i poängtalet på den blankett del som går in till RHL. Det är tillåtet att texta. Oläsliga medlemsvärningsblanketter kan ej delta i tävlingen.

Medlemskapet räknas från den dag då medlemsavgiften är betald.

Har du frågor kring tävlingen kan du kontakta Tommy Eriksson på förbundskansliet.

Text: Tommy Eriksson

RHL:s medlemsvärningstävling

OBS! Denna blankett skall lämnas eller sändas till Din lokalförening OBS!

Jag vill bli medlem i Riksförbundet
för hjärt- och lungsjuka (RHL)

Jag har värvat en medlem till RHL

Namn _____

Namn _____

Adress _____

Adress _____

Postadress _____

Postadress _____

Tel.nr _____

19

Född år _____

Tel.nr _____

Antal poäng: _____

Riktigheten i uppgifterna intygas av _____

HJÄRTSJUK _____ (5 poäng)

LUNGSJUK _____ (5 poäng)

ANHÖRIG _____ (3 poäng)

STÖDJANDE _____ (1 poäng)

Underskrift _____

Förtroendepost _____

Lokalföreningens namn _____

Lokalföreningens hela adress _____

Klipp här

Tips, idéer, konferenser kurser, rosor, ris...

Du kan skriva om allt till *Status "Jag tycker"*. Det är viktigt att du som medlem skickar bidrag till och synpunkter på vår tidning och vår verksamhet.

Skriv och berätta vad du tycker och tänker.

Adressen är *"Jag tycker"*, STATUS, Box 9090, 10272 Stockholm.

Obs! Du får använda signatur i STATUS men redaktionen måste alltid ha ditt namn och adress.

Knuttebo januari 1987

Hej Status!

Knuttebo i januari 1987

"En som aldrig skrivit förr"

FEM ARGUMENT

varför Du skall gå med i RHL

- DU TRÄFFAR ANDRA I SAMMA SITUATION SOM DU SJÄLV
- DU FÅR INFORMATION OM DIN SJUKDOM
- DU KAN LÄRA DIG MER OM DITT HANDIKAPP
- DU HAR MÖJLIGHET ATT PÅVERKA BESLUTSFATTARNA
- DU HAR TREVLIGT

RIKSFÖRBUNDET FÖR
HJÄRT- OCH LUNGSJUKA (RHL)

RHL trycker på för att få samhället att genomföra medlemmarnas krav. Ett sätt att trycka på är att skicka brev, göra upprop mm. Här är ett exempel: Slopa inte friåret på sjukhus.

Hallå Riksdag!

"RHL kan inte utan vidare acceptera att man från regeringens sida nu föreslår att pensionärernas friår på sjukhus skall slopas. Borttagandet av det fria året medför förvisso betydligt ökade kostnader för sjukhusvister som har det sämst, dvs när, men drabbar hårdast dem som har det sämst, dvs de som har enbart grundpension med pensionstillskott eller med låg ATP.

Dessa pensionärer varav många är hjärt-, kärl- eller lungsjuka, kan vid en längre tids sjukhusvistelse få stora svårigheter att tex behålla sin bostad. RHLs förbundsstyrelse uppmanar därför samtliga riksdagsledamöter att för dessa grupper söka en annan lösning än slopandet av det fria året på sjukhus.

Informerar

500 miljoner människor – ca 10% av världens befolkning – har olika funktionshinder. 2/3 av dem bor i u-länder.

Ett av motiven för svenskt bistånd är solidaritet. Ett av målen är att utvecklingsländerna skall uppnå social och ekonomisk utjämning. Utifrån svenska mål och motiv bör de sämst

ställda grupperna i u-land i första hand vara föremål för biståndsinsatser. De handikappade människorna i u-land är just en sådan grupp.

Svensk handikapprörelse bedriver egen biståndsverksamhet. 1981 bildade 13 svenska handikapporganisationer med sammanlagt 250000 medlemmar Svenska Handikapporganisationers Internationella Biståndsstiftelse, SHIA, för att kunna göra insatser i u-land gemensamt för människor med funktionshinder. Innevarande år uppgår de egna satsade pengarna till nära 1 miljon kronor.

Representanter för medlemsorganisationerna har vid SHIAs huvudmannastämma idag diskuterat svenska biståndsinsatser för handikappade i u-land.

Vi har med glädje noterat att SIDA i år utarbetat nya riktlinjer för insatser på handikappområdet som en

konsekvens av det handlingsprogram i handikappfrågor som antagits av regering och riksdag. I de nya riktlinjerna nämns att "biståndet inom SIDA:s olika sektorer bör omfatta åtgärder för handikappade. Handikappaspekten skall därför bevakas inom alla biståndsinsatser". Vi instämmer och betonar detta.

Vi anser dessutom att med hänsyn till antalet handikappade i världen även de svenska biståndsmedlen bör stå i proportion till detta, så att en betydligt större andel av biståndet kommer handikappade människor till del.

Vi vill på detta sätt påverka den allmänna opinionen i Sverige så att den tillsammans med oss finner medel och vägar till en större solidaritet med människor med funktionshinder världen över.

SHIA/Cia Fjällbäck

”Bilstödet åt handikappade”:

Fler får bil i framtiden

Utredningsmannen Bengt-Olof Mattsson föreslår att fler handikappade ska ges möjligheter att erhålla ekonomiskt stöd för inköp av bil. Med nuvarande regler utgår inkomstprövat bidrag enbart till handikappade som förvärvsarbetar eller genomgår yrkesinriktad utbildning.

Utredningen föreslår att även följande grupper bör kunna erhålla stöd:

- handikappade i åldern 18-49 år, som inte förvärvsarbetar eller skaffar sig yrkesutbildning, dvs främst förtidspensionärer,
- handikappade som omfattats av det nuvarande AMS-stödet, men som lämnar arbetsmarknaden med förtidspension,
- familjer med handikappade barn eller handikappade föräldrar, som behöver bil för att förflytta sig med barnet, så länge barnet är under 18 år.

Totalt beräknar utredningen att de nya reglerna medför att ytterligare ca 4000 handikappade ska kunna erhålla stöd för inköp av bil.

I dag kan handikappade erhålla vissa skatteanknutna bilstödsförmåner. Dessa är befrielse från försäljningsskatt och vägtrafikskatt samt bensinbidrag. Utredningen föreslår att dessa skatteförmåner omvandlas till ett enhetligt bidrag - sk grundbidrag - om 20000 kr.

Någon ändring av det nuvarande inkomstprövade bidraget föreslås ej utöver vidgången av personkretsen. Liksom i dag bör handikappade även få hela den anpassningskostnad som kan komma i fråga täckt genom statligt bidrag.

Förslaget innebär alltså att bilstödet i framtiden kommer att bestå av följande tre delar: grundbidrag, inkomstprövat bidrag samt anpassningsbidrag.

RHL: Inte tillräckligt!

Utredningen föreslår att AMS övergångsvis administrerar det nya och utvidgade bilstödet. Frågan om permanent huvudmannaskap föreslås bli löst i annan ordning.

De sakkunniga från handikappörelsen, där bla Bo Månsson från RHL ingått, har avgivit ett särskilt yttrande som i sammanfattning går ut på följande:

Nuvarande bilstöd var vid införandet på mitten av 1960-talet ett bra ekonomiskt bilstöd. Men genom att belopps- och inkomstgränser inte har följt kostnadsökningarna i samhället är det synnerligen urholkat. En sådan urholkning får inte ske med det nya bilstödet. Därför kräver vi att alla belopps- och inkomstgränser görs värdebeständiga. Helst bör detta ske genom en koppling till basbeloppet.

Enligt vår uppfattning skall således följande belopps- och inkomstgränser gälla (kostnadsläge dec -86):

grundbidrag = 30000 kr
maximalt inkomstprövat
anskaffningsbidrag = 80000 kr
anpassningsbidrag = 10000 +
verklig anpassningskostnad
inkomstgräns för fullt bidrag =
7000 kr/mån
inkomstgräns då bidrag ej längre
utgår = 11000 kr/mån

Vi vill avslutningsvis starkt betona, att de besparingar inom färdtjänsten som utformningen av det nya bilstödet kommer att medföra, inte får innebära en neddragning av färdtjänstens resurser.

Text: Bo Månsson

Stjäl inte text!

Man får inte "stjäla" text eller bilder. Ska vi publicera material i Status måste vi vara säkra på att den aktuella tidningen, journalisten eller fotografen givit sitt tillstånd för vidarepublicering i Status.

Kolla alltså med din lokaltidning, innan du skickar in klipp till Status!

Redaktionen måste ha garantier för att text och bild får användas. Skriftligt!

Enhetlig bokföring

Förslag har framförts om att det inom förbundet borde finnas ett enhetligt bokföringssystem med en enhetlig kontoplan och med tryckta grund- och huvudböcker.

Innan åtgärder vidtages i denna riktning vill kansliet efterhöra intresset bland lokalföreningar och centralorganisationer av ett enhetligt bokföringssystem.

Organisationsavgift

Enligt förbundsstyrelsebeslut 830205 skall centralorganisationer och länsföreningar betala en organisationsavgift på 100 kr per år enligt principen att alla organisationer ekonomiskt skall bidra till förbundets verksamhet.

Avgiften skall erläggas under första kvartalet 1987. Lokalföreningar erlägger ingen organisationsavgift.

HLR-folder

Förbundet har tagit fram en folder om satsningen på Hjärt-lunggräddning. Den kan beställas från kansliet.

RHL-affisch

Vi har tagit fram en miniaffisch med RHL-märket i A4-format. Den kan användas som mötesaffisch, informationsaffisch mm, om den kompletteras med uppgifter om den egna föreningen. Den kan beställas från kansliet.

Kronisk bronkit och emfysem

heter en ny broschyr som Svenska Nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar producerat.

Enkät

Förbundsstyrelsen har beslutat att tillfråga CO om deras uppfattning av situationen inom hälso- och sjukvården i respektive län.

HCKs kongress

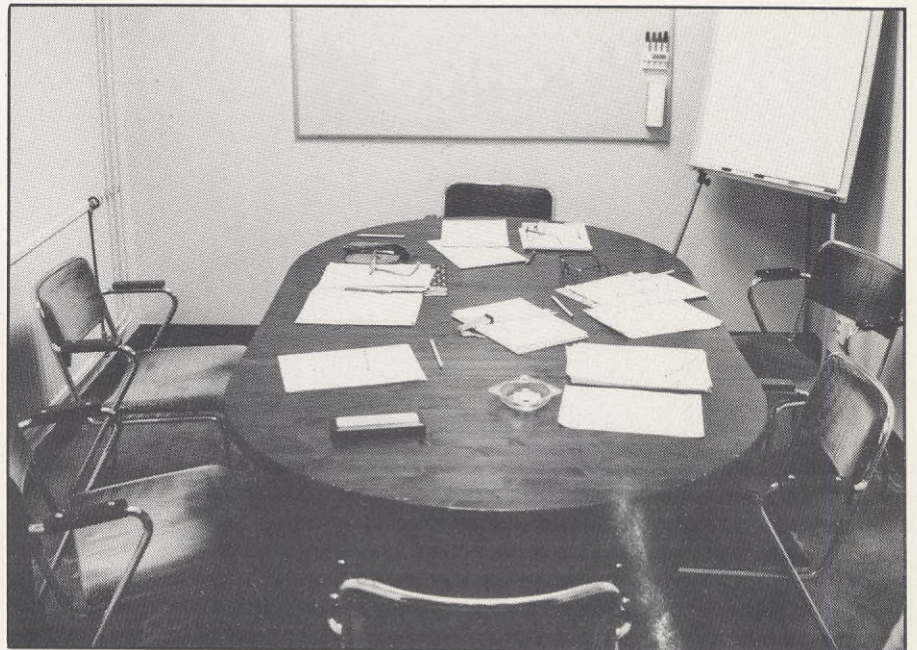
Enligt HCKs stadgar äger varje länsförening (CO) rätt att sända deltagare till HCKs kongress som äger rum i Stockholm den 12-14 juni 1987.

HÖRNAN

STUDIE

Med utbildning för demokratin

Grunden för folkbildningen var att människor med intressegemenskap skulle lösa problem och därigenom lära i kamratlig samvaro. Detta lärandets absolut viktigaste uttrycksform kom snabbt att bli studiecirklarna. Folkbildningens grundtes sätter tilltro till individens möjligheter att genom studier, utifrån sina egna behov skaffa sig kunskaper för att vara med i bygandet av ett samhälle där delaktighet, jämlikhet och allas lika värde är viktiga ledstjärnor.

När vi talar om folkbildning erkänner vi samtidigt begreppet: livslångt lärande. Det innebär en stor skillnad jämfört med det etablerade skolväsendet som betraktar utbildningen som en genomgångs- eller övergångsform med syfte att forma människor till utövare inom specifika områden. Folkbildningen däremot som med sina studiecirklar skapar utrymme för det oändliga lärandet har ett vidare mål än så, nämligen att bedriva genuin kunskapsproduktion som dels alstrar värdighet hos deltagarna, dels syftar till en bättre livssituation för det stora flertalet i samhället.

Att studier är viktiga för att utveckla demokratin råder det inga tvivel om. Det har historien lärt oss. Att studier även leder till ökad föreningsaktivitet och därmed bättre ansvarstagande för våra demokratiska värden känner vi också. Att studier är nödvändiga för oss inom RHL – för att vidmakthålla traditionen av socialpolitiskt engagemang behöver vi inte ens fundera över!

Försvara demokratin

Vi lever idag i ett samhälle med höga ambitioner att ta hand om människor som är i behov av stöd och vård. Samma samhälle säger

sig inte ha råd att förmedla det stöd man lagstiftningsvägen åtagit sig att göra. Lagstiftningen som reglerar kommunernas åtaganden är en ramlag vilket innebär en möjlighet för kommunens företrädare att utifrån sin kunskap och ekonomi prioritera sina insatser. Utan risk för att jag tar i alltför mycket vågar jag påstå att ingen kommun förmår att skaffa sig all den information den skulle behöva för att kunna leva upp till Socialtjänstlagens målparagraf. Vilken till exempel ska ge alla rätt till jämlikhet i levnadsvillkor och möjlighet till aktivt deltagande i samhällslivet. Vad som kommer ut av dessa fagra am-

bitioner är bekant för de allra flesta av oss.

Det duger dock inte att från åskådarplats se på hur kommunerna famlar i mörkret efter lämpliga sätt och metoder för att uppfylla sina skyldigheter.

För oss gäller det att skola oss i bland annat Socialtjänstlagen och utifrån våra erfarenheter och behov ställa krav på en aktiv socialtjänst som svarar upp mot våra behov.

Detta är bara ett exempel på viktiga och angelägna uppgifter vi måste ta på oss till försvar för demokratin.

Ronny Weylandt

Välkommen till ett nytt och modernt HÄLSOHEM

med hög standard, beläget i Svanstein 100 km norr om Haparanda

• 22 små stugor • simhall • bubbelpool • solarium • sporthall • bastu • vacusac (vakuumbehandl.utr.) • konferenslokaler

Vi har läkare, sjuksköt., sjukgymn., massör, zonterapeut. Kostrådgivning, örtbehandlingar, vakuumbehandlingar etc. Hälsöhemmet är godkänt av Hälsöhemmens Riksorganisation. Boka en vistelse hos oss

Temaveckor under hösten

hjärt- och kärlsjukdomar
astma och allergi
diabetes
mag och tarmsjukdomar

HÄLSANS CENTRUM

Svanstein 950 94 Övertorneå
Tel 0927/201 30

Från mina horisonter

Nytt år och dags för nya friska tag. Innan vi kör igång igen kan det vara nyttigt med en tillbakablick på det år som har gått och försöka att se vad det gav.

För min personliga del var det ett händelserikt år. Efter nästan 22 år med varierande arbetsuppgifter inom Stockholms kommuns olika fritidsverksamheter tog jag steget över till RHL. Den 23 juni startade jag på RHLs kansli och ägnade den första tiden åt att läsa in och lära mig så mycket som möjligt om organisationen och verksamheten.

Efter en kort semester och ännu mera studier startade resandet på allvar i början av september. Sedan dess har det blivit många mil med flyg, tåg, buss och bil. Under hösten har jag bland annat hunnit med att besöka styrelserna för 29 lokalföreningar, länsföreningar och CO. Turnéplanen har haft följande utseende:

5 sept	Göteborgs lokalförening och CO för Göteborgs och Bohus län
8 sept	Trollhättan-Vänersborg
9 sept	CO för Älvsborgs län
16 sept	Skaraborgs länsförening
18 sept	Älvsbyn
19 sept	Kalix
20 sept	Boden
22 sept	Piteå

23 sept	Luleå
23 sept	CO för Norrbottens län
7 okt	Varberg
8 okt	Falkenberg
8 okt	CO för Hallands län
9 okt	Halmstad
15 okt	Borås
16 okt	Jämtlands länsförening
22 okt	Lycksele. Möte med arbetsutskotten från de åtta lokalföreningarna i Västerbotten
29 okt	Västerås
29 okt	Fagersta
4 nov	Kalmar
5 nov	Öland-Borgholm
17 nov	Oskarshamn
18 nov	CO för Kalmar län
19 nov	Hultsfred-Vimmerby
20 nov	Västervik
24 nov	Haparanda
25 nov	Övertorneå
27 nov	Kiruna
28 nov	Gällivare

Vid styrelsemötena har vi diskuterat föreningsarbetet med utgångspunkt från åtta grundfrågor:

1. Medlemsituationen
2. Styrelsearbetet
3. Ekonomi
4. Aktiviteter
5. Studier
6. Information
7. Samarbete
8. Övrigt

Diskussionerna har blivit väldigt olika beroende på de lokala förutsättningarna. Själv har jag lärt mig oerhört mycket och har förhoppningsvis också lyckats förmedla en del tips, idéer och kunskaper. Många av de erfarenheter som jag har samlat på mig kommer till användning i en planerad handbok för föreningsarbetet. Handboken är ett av många framtidsprojekt.

Utöver de 29 "organisationsbesöken" har hösten bjudit på 16 andra besök och aktiviteter. Det gäller fem olika träffar för att försöka starta nya lokalföreningar i Strängnäs, Pajala, Skene och Alingsås. Fyra kurser och konferenser. Ett internat med förbundsstyrelsen. En överläggning mellan RHL Norrbotten, länskorpen och landstinget. Ett upptaktsmöte i Lindesberg, Hjärtats Dag i Västerås samt ett informationsmöte i Varberg.

Sammanfattningsvis så har det varit en intensiv och lärorik höst. Jag vill passa på och framföra ett tack till alla vänliga och omtänksamma människor som jag har träffat under mina besök. Vi ses igen så småningom.

I kommande nummer av Status ska jag skriva om organisations- och medlemsfrågor. Om du har synpunkter eller frågor så får du gärna höra av dig.

Tommy Eriksson

Bosse firade pigg 50-åring

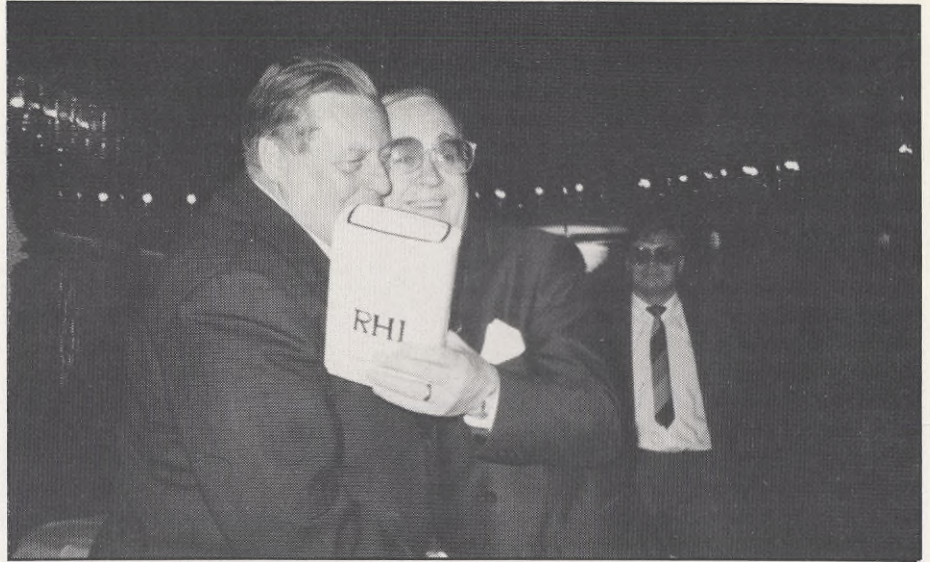
– 50 år i Folkhälsans tjänst kan ses som en lång tid. Med den reformutveckling som föreningen genomgått sedan starten, har tiden ibland inte räckt till.

Vi minns, dock utan saknad, när vårt arbete präglades av kampen för medlemmarnas livsuppehälle.

Med dessa ord inleder föreningens ordförande Tore Leijon sin lilla historik i en utmärkt jubileumsskrift som gavs ut i samband med jubileumsfestligheterna.

Dessa festligheter skedde på anrika hotell Kramer i Malmö lördagen den 8 november. Närheten till den skånska "nationalhelgen" Märten Gås var inte en tillfällighet. Naturligtvis serverades knaperstekt gås till festdeltagarna.

Tore Leijon kunde hälsa 150 medlemsgäster välkomna. Vid välkomstdrinken stötte vi på de inbjudna gästerna. Här fanns förbundsordf Bo Martinsson med hustru Ulla, sjukvårdsdirektör Lars Carlbark med fru, kommunalrådet Åke Wallin, förre kommunfullmäktigeordf Arne Lundberg med fru, docent Bengt W Johansson med fru och CO-ordf Evert Mathiasson.

Förbundsordf Bo Martinsson överlämnar förbundets gåva till Malmöföreningens ordf Tore Leijon.

Fina presenter överlämnades och dessa kommer att pryda föreningslokalerna på Möllevångsgatan.

Samtliga gratulanter önskade föreningen fortsatta framgångar i kampen för förbättrade villkor för stadens hjärt- och lungsjuka. Efter "Gåsamiddan" trädde dansen till Staffan Åkerbergs utsökta dansensemble.

Kvällens "kupp" svarade Bo Mar-

tinsson för då han kallade fram Gunvor Carlsson och Ove Holmstedt och till dem båda överlämnade RHLs förtjänsttecken. Både Gunvor och Ove, som arbetat aktivt – och gör det fortfarande – inom föreningen, var synbarligen rörda över den välförtjänta utmärkelsen.

Åke Magnusson

Nya lokaler i Borås

Den 15 oktober hade hjärt- och lungsjukas lokalförening i Borås stor inigningsfest i de nya lokalerna vid Norrby Tvärgata.

Borås kommun har satsat på att samla handikappföreningarna i ett och samma hus med gemensamma samlingslokaler. Det är ett tidigare nedgången bostadshus som byggts om med restaurang i bottenvåningen, fyra våningsplan för handikappföreningarna och fyra våningsplan med servicebostäder. Fortfarande återstår en del finslipning innan allt är klart.

Till invigningsfesten kom ett 60-tal medlemmar som åt en god invigningsmiddag och lyssnade på tal av ordföranden Herbert Ahlqvist samt Tommy Eriksson från riksförbundet.

Efter maten och talen röjdes bordens undan. Sedan tog bröderna Nils och Åke Lysjö från Borås över scenen med gitarr och dragspel. Dansmusiken pågick långt fram på kvällen.

Status utsände fick en pratstund med ordföranden Herbert Ahlqvist som berättade att lokalföreningen och centralorganisationen nu delar på två små kontorsrum i det nya huset.

De har flyttat in redan men har ännu inte hunnit skriva kontrakt på lokalerna, och det kanske är tur det. Kommunen har nämligen meddelat att föreningarna inte får något bidrag under 1987. Nästa bidrag kommer 1988 och frågan är hur föreningarna ska klara hyran under 1987. De planerar nu för en gemensam aktion via HCK.

Beslutet att bygga ett föreningshus fattades för flera år sedan. I de ursprungliga planerna ingick även en nybyggd gymnastiksal i anslutning till huset, men den nya politiska majoriteten beslutade att stryka den för att spara pengar.

Trots problemen med ovisshet kring föreningsbidraget och den utblivna gymnastiksalen är stämningen positiv och alla är glada över att äntligen ha kommit in i de nya lokalerna.

För att avsluta med något positivt berättade Herbert också om den nyetablerade kontakten med hjärtkliniken som bjuder in en föreningsrepresentant till sista mötet före utskrivningen av patienterna. De får då information om föreningens verksamhet och inbjuds att delta i studiecirklar.

Text och foto: Tommy Eriksson

Världsberömda Jacoub RHL-gäst på läkarstämma

För sjätte gången arrangerade RHL en av föreläsningarna på årets Läkarstämma.

Gästföreläsare denna gång var den berömda hjärkirurgen **Magdi Jacoub**, chef för hjärttransplantationer vid Harefield-sjukhuset.

RHL-föreläsningen hölls i en överfylld sal, dessutom en av de större, och var mycket uppskattad. Den väckte också stor uppmärksamhet i massmedia.

Docenten vid Kärn sjukhuset i Skövde, Lars Rydén, inledde med en presentation av RHL, dess verksamhet och målsättning. Innehållet i Jacoub's föreläsning återges i ett referat här nedan.

Magdi Jacoub och hans medarbetare vid Harefield-sjukhuset i England har nu utfört 410 hjärttransplantationer av vilka 80 har varit samtidiga lungtransplantationer. Under de tre senaste månaderna har tre patienter fått vardera två nya lungor. De har haft friska hjärtan men mycket svåra lungsjukdomar, emfysem eller cystisk fibros, som inte går att bota. Magdi Jacoub påpekar att det är en stor fördel att behålla patientens eget hjärta. Viktiga nervvävnader finns då kvar och en avstötning blir inte på samma sätt livshotande som när hjärtat stöts bort.

Hoppfull

– Jag vill dock inte uttala mig om utgången ännu. Först efter fem år kan vi säga något om resultaten av sådana här transplantationer, säger han.

Däremot är han mycket hoppfull inför framtiden när det gäller hjärttransplantationer. 80 procent av patienterna lever ett år och så mycket som 60–70 procent fem år. De flesta komplikationerna och dödsfallen sker inom de första tre månaderna. De som överlever kan leva ett i stort sett normalt liv med hög kvalitet. Trots att de livet ut måste ta mediciner mot avstötning återhämtar de sig bra. Maratonlöpare finns bland de transplanterade hjärtpatienterna.

Den äldsta patienten har varit 64 år och den yngsta 19 dagar. Det är fram-

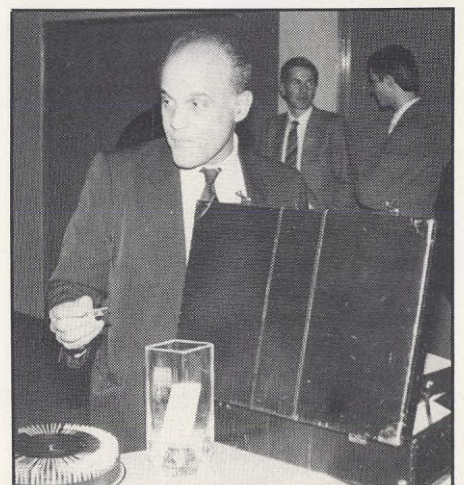

för allt bland barn som föds med svåra hjärtfel som Magdi Jacoub ser de främsta utvecklingsmöjligheterna. Det är möjligt att operera även för tidigt födda barn med goda resultat. Hjärtsjuka barn med förstörade hjärtan kan ta emot ett nytt hjärta även från äldre liksom äldre kan transplanteras med barnhjärtan.

Hittills har 39 svenskar fått nya hjärtan.

**Text: Elisabeth Grundström
Ann-Kathrine Dahlström**

Foto: Gunlög Marnell

ub mman!

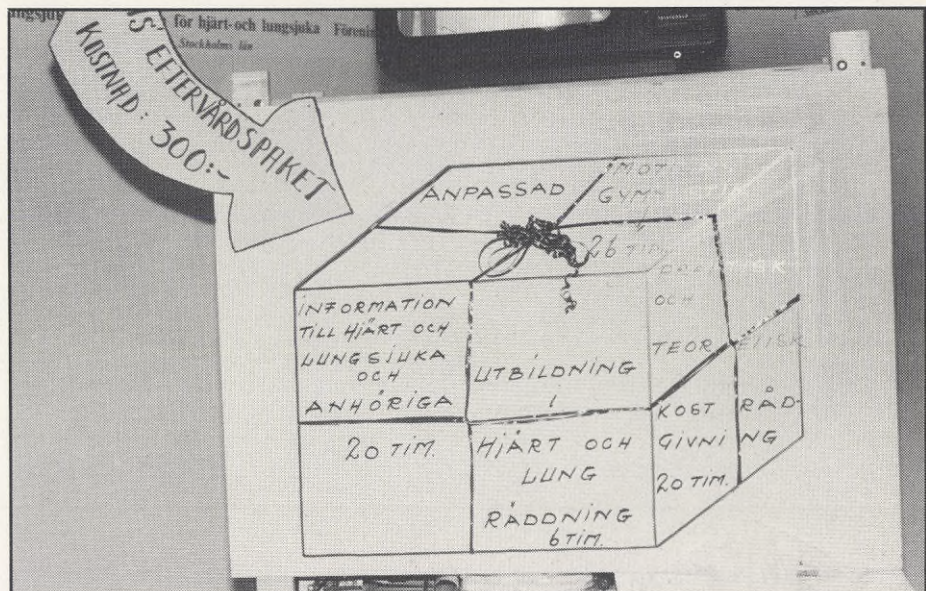
FHLIS var även representerat med en egen monter på den utställning som hölls i anslutning till Läkarstämman.

Tidigare RHL-föreläsare har varit:

- 1976 van Dorm
- 1977 Desmond Julien
- 1983 Caveli Pyörlä
- 1984 Andreas Grunditz
- 1985 skulle ha varit Magdi Jacoub, men han tvingades hastigt återvända till Harefield-sjukhuset för att utföra en hjärt-lungtransplantation av en ung svenska.

RHLs gästföreläsare vid årets läkarstämman var den berömda hjärtskirurgen Magdi Jacoub, chef för hjärttransplantationsverksamheten vid Harefield-sjukhuset.

Skottar är snåla, påstås det...

Skottarnas snålhet – vad är sanning?

Skottar är snåla, påstås det. Åtminstone i skottehistorierna.

Är det sant? Är skottar snålare än exempelvis svenskar?

Jag tar tåget från London uppefter östkusten. Norr om Nya slottet (Newcastle) passerar vi gränsen till Skottland.

Jag stirrar ut. Är folk snålare här än på andra håll?

Det är svårt att se någon skillnad. Det finns inte så många att titta på. Det är mest gräs. Och får som betar. Det blåser nästan jämt. Skogen är sedan länge borthuggen. Havet är nära. Atlanten borta i väster. Nordsjön alldeles till höger. Vinden får bra fart över det platta havet.

Edinburgh. Huvudstaden. På turistbyrån finns folket. Åtminstone turisterna. Edinburgh är en populär turiststad. Alla stolar är upptagna. Folk sitter på väskor och ryggsäckar. Många ligger på golvet. Det är varmt av trängseln. De flesta vill ha rum för natten. Det är två köer. Först talar

man om vad man vill. Sedan väntar man. Och svettas. Då och då ropas ett namn plus landet upp till den andra kön. USA, Japan, Australien, Frankrike osv.

Efter ett par timmar hörs Persson, Sweden.

Förmedlingen har fått tag i rum på universitetsområdet i utkanten av stan. Det är billigt. Åtminstone i jämförelse med hotell. Skottarna verkar så långt inte särskilt snåla.

Inte långt från turistbyrån mitt i centrum har man smält upp ett monument över författaren Walter Scott. Han skrev mest om sydöstra delen av

landet och höll hårt på Skottland och skottarna. Monumentet ska vara sextio meter högt – jag har inte mätt men långt upp när det. Det verkar inte snålt. Snarare åt andra hållet. Åtminstone i våra dagar, då Scotts historiska romaner inte är lika populära. Exempelvis August Strindberg eller Sara Lidman har inte ens fått monument som är tio meter höga.

Andra bullar

I Storbritannien ingår nästan alltid frukost nästa dag i inkvarteringspriset för natten. I London består morgonmålet allt oftare av kaffe och smör och bröd och något pålägg. Så kallad kontinental frukost. I Edinburgh är det andra bullar och skinka och ägg och korv och smör och bröd och mjölk och flingor och kaffe eller te och kanske mera ändå. Den frukosten slog alla rekord. Om jag inte haft ett tåg att passa hade jag kanhända suttit där och ätit frukost än. Det var långtifrån snålt.

Tåget fortsätter uppefter kusten. Vi kör över de stora havsvikarna strax norr om Edinburgh och söder om Dundee. Utsikten från de långa broarna är inte oäven. Inte alls snål på något vis.

Däremellan passerar vi trakterna av Sanct Andrews, där man ska ha uppfunnit golfspelet och varifrån det utvandrat till Sverige och längre.

Golf är en generös sport. Den kan utövas av alla, som kan gå omkring på en gräsmatta och ibland vifta till med armarna med en klubba i händerna. Att uppfinna en sådan idrottsgren kan inte betecknas som snålt.

Men så är det avgifterna. Det kostar klöver att spela golf. I synnerhet i Sanct Andrews. Det tyder på anlag för snålhet. Så golf måste nog trots allt klassificeras som en åtminstone halvsnål verksamhet.

Samtidigt måste man beundra skottarnas skicklighet och framgång i marknadsföring i det här fallet. Att få folk att gå omkring på backiga men vackert gröna ängar i duggregn – det regnar till och från – i timmar och till råga på det betala stora slantar för att bli genomsur är verkligen inte dåligt.

Vi närmar oss efter nya mil av kalhuggna betesmarker Aberdeen, tågets slutstation. Vi är försenade.

Aberdeen – vitsens centrum

Aberdeen lär vara skottehistoriernas centrum. Men det är också en huvudort för fisket i Storbritannien. Och på senare år har staden blivit en stor oljehamn där oljan utifrån borrhullarna i Nordsjön tas i land. Helikopterflygplatsen, som sköter mycket av förbindelserna med borrhullarna

tornen, ska vara den största i världen. I en svensk resehandbok står det också, att det ska finnas en fabrik, där man tillverkar skottehistorier. Den enda i sitt slag, får man förmoda.

Jag ska med rälsbussen mot Inverness. Det går inte så många förbindelser norrut. Det är ungefär som mellan Jokkmokk och Gällivare. Så det gäller att passa på. Bussen skulle ha gått för flera minuter sedan.

Tåget stannar i södra änden av perongen. Rälsbussen står tvåhundra meter längre fram vid samma spår längst i norr.

Bussföraren blåser i en visselpipa och viftar med armarna. Han vill iväg. Det regnar.

Jag har aldrig tillhört världseliten i att löpa tvåhundra meter. När jag kriver ombord, kör rälsbussen.

Det blir ingen tid till att undersöka hur det står till med snålheten i Aberdeen, eller om det verkligen finns en fabrik där man tillverkar skottehistorier.

Oljepengar dränker allt

Men mycket talar för att oljepengarna dränkt det mesta. Det finns inte längre så stort behov av att vara snål i Aberdeen.

Skottland kan delas in i Högländerna och Lågländerna. Gränsen går ungefär efter en linje mellan Glasgow på västkusten och Aberdeen på östkusten.

Huvudorten i Högländerna är Inverness. Det är en ganska liten stad jämfört med Glasgow, Edinburgh, Aberdeen och Dundee i söder. Vad värre är. Den ligger vid havet bara några meter över havsytan. Det är verkligen snålt i ett område som kallar sig Högländerna och där det finns trakter som når mer än tusen meter över havet.

Åtterasan söderut går tvärs genom Högländerna. De gröna betesmarkerna ersätts delvis av mörkbruna ljung-

Att få folk att betala stora slantar för att bli genomsura är inte dåligt...

Det skotska frukostbordet var långtifrån snålt...

hedar. På en del håll försöker man plantera in skog på nytt.

Aviemore är Skottlands skidcentrum. Man ser en del inte alltför skräckinjagande berg från järnvägsstationen men ingen skidbacke, som väl ändå finns nånstans. Däremot ett stort nytt hotell och ännu i juli en del mindre snöfläckar kring bergstopparna. Det är lite halvsnålt jämfört med riktiga fjäll och alper och kräver nog att man är duktig på marknadsföring.

Frukosten i Glasgow är nästan i klass med den i Edinburgh och långt rikligare än de i England.

Summerar man blir resultatet, att skottar inte alls är särskilt snåla. Påståendet att de skulle vara det är helt enkelt lögn. Tvärtom torde det finnas flera i låt oss säga Stockholm som är snålare än skottarna i allmänhet.

Men om skottarna i verkligheten inte är överdrivet snåla, hur kommer det sig, att Skottland betraktas som snålhetens hemvist på jorden?

Är det engelsmännen som ligger bakom och hittar på skottehistorierna? Nej, knappast. Visserligen tar England hand om mycket av över-skottet från Skottland – ungefär som södra Sverige plockar Norrland på större delen av vinsterna från skog, vattenkraft osv – men i stort sett har man kommit väl överens under lång tid. När engelsmännen ska berätta Norgehistorier, som vi i Sverige gör, handlar de om Irland, som man nästan alltid haft trubbel med.

Är det inte engelsmännen som tillverkar skottehistorierna måste det

vara skottarna själva, för det finns inga andra i närheten.

Varför berättar då skottarna historier om snåla skottar, när de inte är snåla?

Det är ett sätt att tala om att de finns till. De är inte rikare än andra. De är inte större eller starkare.

I stället har de valt att framhäva en negativ egenskap – just ingen skryter med sin snålhet – som de därför får vara ensamma om och skiljer ut dem ur mängden.

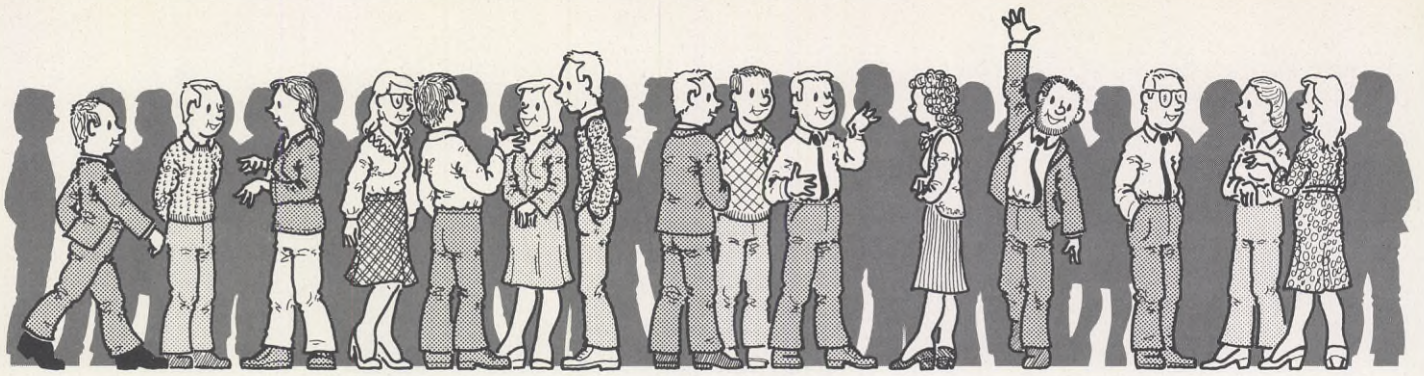
Snålheten bra reklam

Man kan göra en jämförelse med exempelvis göterna och Götaland. Götaland är en del av Sverige. Skottland är en del av Storbritannien. Göterna är nästan lika många som skottarna. Skillnaden är att nästan ingen vet något om göterna och Götaland, medan nästan alla känner till Skottland och skottar. De har haft behov av och lyckats tala om att de finns till. I den kampanjen har skottehistorierna spelat en inte obetydlig roll – ungefär som hälsingarna inte fullt så framgångsrikt försöker framställa sig som ett hambodansande folk, som när de inte dansar hambo sitter i folkdräkt på vackert utsirade farstukvisar och spelar fiol.

Skottarnas snålhet är med andra ord en ovanlig men lyckosam reklamgrej.

Text: Allan Persson

Teckningar: Sven Björnson

FRÅN LOKALFÖRENINGARNA

Föreningen i Stockholm

Stockholmssektionen har nu blivit en förening och har sin expeditionslokal på Hornsbrugsgatan 28, samma plan som förbundet (RHL), som vi också hyr av. Men tro inte att det är någon subventionering av hyran, utan det är full hyreskostnad.

Vidare så har ju det gångna året ineburit en del arbete med omorganisationen, lokalfrågor, framtida verksamhet och många andra frågor som skall lösas.

På vår expedition skall FHLIS allt i allo Maj Johansson finnas. Maj är utlånad från länsföreningen och vi hoppas på ett bra samarbete i de olika frågor som uppstår.

Vi skall även ha studiecirkelar i våra lokaler som framgår av vårt utsända studiehäfte.

Vi har ju biblioteket också där man kan låna böcker för mörka ensamma kvällar.

Sigurd Engman

Föreningen i Eskilstuna

Torsdagen den 11 december hade föreningen inbjudit medlemmarna till sin traditionella Luciafest. Festen hölls på PRO-center. Ett sextiotal personer hade hörsammat inbjudan och bänkade sig kring de väldukade kaffeborden. Ordföranden hade glädjen att hälsa Eskilstunas egen Lucia Asa Gustavsson, hennes tärnor och näpna tomtar välkomna. De svarade för en vacker och stämningsfull Luciatablå. Efter inmundigande av kaffe, lussekatt och tårta uppenbarade sig tomten, som ur sin välfyllda säck plockade upp julklappar till samtliga deltagare. Kvällen avslutades med dragning i ett lotteri, där vinsterna utgjordes av hemslöjdsalster skänkta av föreningens medlemmar.

Gunnar Jäfvart

Föreningen i Övertorneå

Flera oroande frågor var diskussionsämne i höstmötet. Bland annat aviserade indragningar av vårdplatser inom Kalix lasarett.

Lokalföreningen i Övertorneå vill på detta sätt ge vårt stöd till de organisationer och enskilda som tidigare protesterat mot indragningar av vårdplatser. Politiker med hälsans kraft ser de här frågorna räknat i pengar, vi, som är drabbade, räknar detta i livskraft.

Eftervård efter hemkomsten från sjukhuset för de drabbade och övriga familjen var också oroande.

För de aktiva nämndes tacksamma ord om gymnastik och simning och annan aktivitet tillsammans med Korpen.

Från riksförbundet medverkade Tommy Eriksson. Hans medverkan var att genom samtal i möten kunna skapa en bild av hur föreningarna arbetar.

Julfesten besöktes av 70-talet fest- och matglada gäster. Hotellet bjöd på riktigt fint julbord. Kvällen avslutades med gammal och modern dans till musik av husbandet blandat med allsång.

Edvin Johansson

Föreningen i Luleå

Föreningen för Hjärt- och Lungsjuka i Luleå hade enligt tradition årets julfest förlagd till Badhusrestaurangen.

Festkommitténs ordförande Lennart Edholm kunde hälsa ca tvåhundra personer välkomna. Ett välsmakande julbord serverades. Kvällen förflöt under angenäma former med allsång, lotterier och avslutningsvis motionsdans till Margits trio.

Att döma av den stora anslutningen var årets julfest ett uppskattat arrangemang.

John Carlsson

Föreningen i Tingsryd

– Vi vill tala om att vi minsann inte ligger på sofflocket.

Det säger Hjördis Andersson, ordförande i Tingsryds lokalförening av Riksförbundet för Hjärt- och Lungsjuka.

Nu visar man upp sig och sin verksamhet i en utställning på biblioteket i Tingsryd.

Det var ett yttrande fält i en samsalsgrupp av en högt uppsatt person, som fick Hjördis Andersson, driftig ordförande i Hjärt- och Lungsjukas förening i Tingsryd att tända till på alla cylindrar.

Yttrandet var något i stil med ”jag trodde ni bara var hjärt- och lungsjuka”. Men så är det inte, förklarade Hjördis Andersson och fick av samtalet kraft och energi till att starta upp en stor utåtriktad kampanj, riktad till kommunborna i Tingsryd.

Denna kampanj har börjat på biblioteket och vill visa att de hjärt- och lungsjuka aktiverar sig med en mängd saker.

– Vi vill tala om att vi inte ligger på sofflocket. Det är faktiskt det sämsta man kan göra, att gömma sig och isolera sig sedan man till exempel har drabbats av hjärtinfarkt, säger Hjördis Andersson och fortsätter:

– Det är naturligt att många blir rädda, men det är inte nyttigt. I vår förening jobbar vi för att människor med hjärt- och lungproblem skall komma igång och aktivt använda de friska delarna, så att man kan bära sitt handikapp.

Studiecirkelar är en form av aktivitet som är omfattande i Tingsryds lokalförening av hjärt- och lungsjuka. Dels är det läscirkelar, men även konst- och hantverksgrupper, ty många vill skapa något med sina händer.

**Leif Thörning
Kronobergen**

Gällivare- Malmberget

Fredag 28 november ordnade föreningen i Gällivare-Malmberget årets julfest. Drygt 120 medlemmar hade kommit till restaurang Nordan i Folkets hus i Malmberget. Deltagar-

"Harporna" Sigrd Sjaunja, Marianne Holmbom och Edit Sundberg underhöll vid julfesten i Malmberget.

na bjöds på god mat, tal och underhållning av "Harporna" med ackompanjering. Det blev en lyckad kväll med allsång, dans, lotterier och en härlig stämning. **Tommy Eriksson**

Föreningen i Trelleborg

Lokalföreningen i Trelleborg med omnejd har lagom till sitt 40 årsjubileum fått tag i en bra och ändamålsenlig lokal mitt inne i centrala stan. Adressen är Nygatan 46.

Lokalen kommer att tillgodose många önskemål. Först och främst blir det en plats dit medlemmarna kan komma för att träffas och få lite avkoppling eller för att vila sig efter torghandel och besök i Valen-affärerna. Lokalen ger också möjlighet till utökad cirkelverksamhet vilket efterfrågas av våra medlemmar. Styrelsesammanträden och andra mindre sammankomster kommer givetvis också att förläggas till lokalen. Tidigare har sådana verksamheter skett på Akka, som visserligen är bra på alla sätt, men vi trivs nog allra bäst på "hemmaplan".

Gymnastiken med hjärtträning kommer liksom tidigare att ske på Akka. Lena Qvarnström och Carl-Axel Lindholm leder verksamheten i gammal känd stil. Månadsmötena, då cirka 90 av våra närmare 300 medlemmar deltar, kommer också i fortsättningen att hållas på Akka.

Bengt Jarnhäll

Föreningen i Strängnäs

Den nybildade föreningen för Hjärt- och Lungsjuka i Strängnäs hade måndagen den 17 november inbjudit till ett informationsmöte på Dagcentralen i Strängnäs. Föreningens ordförande Karl-Inge Lindström hade nöjet att hälsa ett sextiotial personer välkomna. Som föredragshållare medverkade överläkaren på hjärtinfarktavdelningen vid Eskilstuna lasarett docent Anders Stjerna. Han belyste i sitt anförande på ett lättfattligt sätt de problem som uppstår vid olika hjärtsjukdomar, han talade även om de olika möjligheter till eftervård som gör det möjligt för hjärtsjuka att leva ett normalt liv. Vid den frågestund som därpå följde var det många som fick svar på frågor om olika problem och den allmänna meningen var att man satte stort värde på att i lugn och ro kunna få prata ut med en förstående läkare.

Efter föredraget och frågestunden samlades man kring väl dukade kaffebord. Mötet resulterade i att medlemsantalet i föreningen ökade med tjugo personer. Helhetsintrycket av kvällen blev lyckat och det är bara att gratulera och önska den nybildade föreningen lycka till i det fortsatta arbetet.

Gunnar Jävert

Föreningen i Kiruna

Några månader har gått sedan Bo Månsson från Riksförbundet var i Kiruna och diskuterade lasaretsfrågan.

Har det blivit bättre?

Det råder delade meningar om detta. Häromkvällen hade LO-sektionen bjudit landstingsrådet K G Holmqvist från Luleå för att informera om Kirunas sjukdomsbild.

Det är glädjande att även andra organisationer än handikapprörelsen intresserar sig för och börjar slå vakt om Kiruna lasarett och om sjukvården.

Landstingsrådet och sjukhuschefen redogjorde för vad som hänt under året och vad som kommer att hända. Allt i optimistiska ordalag och lovade att läkar- och sköterskefrågan snart skulle vara lösta för Kirunas vidkommande, vilket renderade läkaren, politikern och direktionsledamoten Börje Eriksson att deklarerar att enligt vad han kände till hade läget tyvärr förvärrats i och med att den fasta läkarkåren decimerats, faktiskt med två läkare. Alltså i minusläge.

Däremot gav han en eloge till landstingsledningen för att klimatet vid lasarettet blivit bättre och att man kunde som plus notera att landstinget verkligen vill förbättra läget vid Kiruna lasarett.

Detta om sjukvården. Vi skall också nämna positiva saker som hänt.

Vi hjälpte till med Friskvårdspropaganda där Sixten Heikkilä talade om friskvård i form av motion, kostråd samt övriga förebyggande åtgärder.

Karin Eldestål demonstrerade hur man lagar hälsokost som hon också bjöd på.

Vi har också haft en utställning om vår verksamhet och därvid använt oss av Riksförbundets utställningsmaterial vilket fått god kritik.

Vidare har också vi kommit igång med Närradio. Något som vi hoppas mycket på. Radiohallåa har hittills varit vår ordförande Linnea Holmberg.

Torsten Lövbo

Föreningen i Kalix

Hjärt- och Lungsjukas förening Kalix har firat sin årliga Luciafest under medverkan av Kalix Lucia med tärnor, som framförde ett stämmningsfullt och uppskattat program för dryga 100-talet medlemmar.

Under andra halvåret 1986 har 46 nya medlemmar inröstats.

En gåva på 25000 kronor har skickats till Forskningsfonden för Hjärt- och Kärtsjukdomar att användas i Övre Norrland.

Torborg Åström

Kämpaglöd och gott humör i Idre

Sitta fem förmiddagar tillsammans med vilt främmande människor och vända ut och in på sina känslor.

Nja. Kanske inte riktigt vad jag ville ha ut av en semestervecka tillsammans med familjen.

Så gick tongångarna innan det var dags att dra till fjälls. Idre Fjäll alltså och föräldraföreningens numera traditionella familjevecka.

Men okey. Eftermiddagarna var ju lediga så jag skulle väl stå ut.

Så lät det då. I själva verket blev Idreveckans förmiddagar en enormt nyttig upplevelse. Fem föräldrapar grät, skrattade, kände igen sig i varandras tankar och känslor, gladdes åt barnens framgångar och stöttade inför kommande svårigheter.

Det låter som en överdrift. Men efter ett par dagar tillsammans lärde vi känna varandra bättre än vänner som man haft hela livet. Vi kom från Sveriges alla hörn och skulle tillbringa en vecka tillsammans och sedan skingras igen. Vår enda gemensamma nämna-re var det hjärtsjuka barnet.

Det måste ha varit tryggheten i gruppen som gjorde att det blev så självklart för alla att gräva lite djupare i sina känslor inför barnet, kirurger och kardiologer, den äkta hälften, föräldrarna osv.

Men samtalen föräldrar emellan gav också utrymme för mer handfasta råd om tex operationsmetoder och vårdnadsbidrag.

Bortskämda barn?

Barnen då? Det var förstås en samling överbeskyddade och bortskämda hjärtbarn. Ingalunda. Vid den första träffen fanns det ingen möjlighet att avgöra vilka barn som var hjärtsjuka och vilka som var syskon. Alla deltog i aktiviteterna efter sin egen förmåga. Det är förvånansvärt vad kämpaglöd och ett gott humör kan kompensera ett trasigt hjärta. Jag är övertygad om att många barn satte personliga uthållighetsrekord under Idreveckan.

Barntillsynen är värt ett eget kapitel. Medan föräldrarna satt och pratade togs barnen om hand av ett gäng mycket duktiga och trevliga barnpassare. Tryggt för föräldrarna och roligt för barnen. Vi fick också bevis för att barn har ett sjätte sinne. Så fort ett barn diskuterades lite intensivare än vanligt i föräldragruppen knackade det på dörren och barnet tittade försiktigt in för att se vad föräldrarna hade för sig och sedan lika snabbt tillbaka till lekis igen.

Till och med på kvällen ställde barnpassningsgänget upp för att ge oss föräldrar chans till en trevlig samvaro.

Semestern då. Jo tack. Det visade sig att ledarna Kerstin Carlstedt, Helen Bygdemark och Elsa och Kjell Crafoord hade lagt upp ett fullspäckat program. Fäbod, lappkåtor, Grövelsjön, våfflor, hjortronsylt, bad i iskall fjällsjö, fyrstolslift, tur till Nipfjällets topp, grillkväll.

För barnen var Idre Fjäll ett sommarland i miniatyr, badbassänger, bubbelpool, vattenrutschbana, studs-mattor, golfbanor, lekplats, tåg. För de äldre barnen fanns det massor av

aktiviteter som Idre Fjäll anordnade.

Just detta att familjerna samlades på eftermiddagen var en fin avrundning på förmiddagens nyttiga men känslomässigt ansträngande sittning. Vi är många som kan vittna om att det kändes skönt att gå och lägga sig i stugan när kvällen kom.

Stugorna ja. Det är bekvämt på Idre Fjäll. Skönt med ett eget litet hus för en barnfamilj. Stugorna är helt modernt utrustade med wc, dusch, eluppvärmning, torkskåp och färg-TV.

Avsked, tårar och ett äkta lycka till. Vi ses vid nästa årsmöte.

Trond Grönvold

Föräldraföreningens aktiviteter 1987

Datum	Aktivitet
16-17/5	Konferens och årsmöte i Örebro. Innehåll: Myocardit (Hjärtmuskelinflammation). Fosterdiagnostik. Skolsituationen för barn och ungdomar med hjärtfel. Konferensen är öppen för alla medlemmar i Föräldraföreningen och kostar 250:-/person.
21-27/6	Seglarläger på Vässarö för hjärtsjuka barn i åldern 10-14 år. Antal deltagare 15. Deltagaravgift: 350:-/person.
18-25/7	Familjevecka i Idre för familjer med hjärtsjuka barn i åldern 0-7 år. Antal familjer: 5 st. Deltagaravgift: 1000:-/familj.
25/7-1/8	Nordiskt ungdomsläger på Härjarö (vid Mälaren) för hjärtsjuka ungdomar från de nordiska länderna i åldern 14-20 år. Antal deltagare: 40 st. Deltagaravgift: 600:-/person.
29-30/8	Sundbyholmsträff för föräldrar vars barn har dött. Deltagaravgift: 200:-/person.
5-12/9	Familjeresa till Mallorca. Antal deltagare: 30 st. Deltagaravgift: 2200 kr/vuxen 1800 kr/syskon 700 kr/hjärtsjukt barn

Inbjudningar med ytterligare information och anmälningsstalonger kommer att skickas ut tillsammans med NYTT nr 1/87 i februari.

"Föräldrar ersätter experter!"

– Föräldrar med hjärtsjuka barn tror mer på andra föräldrar än aldrig så många experter.

Det säger Kjell Crafoord som tillsammans med sin hustru Elsa sedan tre år tillbaka leder förmiddagssamtalen under Idreveckan.

Kjell är psykiatriker och Elsa psykolog och har själv en son med hjärtfel.

– Föräldrar till barn med handikapp funderar, känner oro, ilska, besvikelse, rädsla. Starka känslor som man bär omkring på och ofta känner det svårt att tala med andra om, säger Kjell.

– När fem föräldrapar träffas på det här sättet behöver man inte förklara det grundläggande problemet. Det blir lättare att klä känslorna i ord och bli förstådd.

Kjell och Elsa säger sig ofta ha mött en inledande tveksamhet och rädsla för att sitta och prata hela förmiddagen.

– Men förvånansvärt snabbt delar man med sig av sina erfarenheter.

– Visst blir det väldigt intensivt med fem förmiddagar i rad. De flesta blir trötta samtidigt som det känns skönt att dela sina problem med andra som verkligen vill lyssna och förstå.

– Det är också givande att kunna umgås på ett annat sätt under de övriga aktiviteterna under veckan i Idre.

Kjell och Elsa hoppas att deltagarna efter familjeveckan i Idre ska kunna hantera kirurger, kardiologer och myndigheter på ett bättre sätt.

– De läkare vi kommer i kontakt med som föräldrar till hjärtsjuka barn är inte mer än människor med olika syn på tex hur en operation ska gå till. Det gäller att kunna vara både påstridig och tolerant.

– Förhoppningsvis kommer många föräldrar hem med ökat självförtroende. Andra föräldrar var ju också förbannade och ledsna och då kan jag vara det utan att känna skuld känslor.

– På köpet får deltagarna en skön vecka med fin samhörighet mellan barn och föräldrar.

Trond Grönvold

Marianne Stiernfeldt, HCK, Ann-Kathrine Dahlström, projektledare, Gunlög Marnell, RHL – tre flickor med stickor!

Solstickans jubileumssatsning

Stiftelsen Solstickan har i samband med sitt 50-årsjubileum 1986 avsatt medel till olika verksamheter som gäller en meningsfull fritid för gravt handikappade ungdomar.

Satsningen kommer att göras inom tre olika områden. Man kommer att ge stöd till försöksprojekt, som redan är påbörjade eller helt nya och vars syfte är att skapa en meningsfull, rolig fritid för svårt handikappade.

Ett antal seminarier kommer att hållas under våren, där man belyser svårt handikappade ungdomars situation och behov av en meningsfull fritid.

Även de moraliska och etiska aspekterna kommer att tas upp och man vill dessutom skapa ett intresse och väcka nya idéer om fritid för dessa ungdomar.

Seminariedelen inleds med ett pilotseminarium i Stockholm den 26 januari 1987.

Även allmänheten kommer att hål-

las informerad för att ge vetskap om gruppens existens och behov.

Den informationen har redan påbörjats genom annonsering av projektanslag och pressmeddelanden till massmedia.

Kontakter med massmedia kommer att hållas fortlöpande under projektets gång.

Organisatoriskt har jubileumssatsningen en ledningsgrupp i toppen, som regelbundet får rapport från en arbetsgrupp.

Arbetsgruppen, som består av fyra personer från HCKs Barn- och familjeråd, utgör den direkta arbetsledningen för projektledaren och denna i sin tur har Barn- och familjerådet som referensgrupp och vid behov andra sakkunniga.

Som projektledare på halvtid har anställts Ann-Kathrine Dahlström, som finns på RHLs förbundskansli i Stockholm, där Solstickan har hyrt ett rum för projektets räkning. Projektet beräknas pågå fram to m 31 augusti 1987.

Ann-Kathrine Dahlström

Spara eller skära ned?

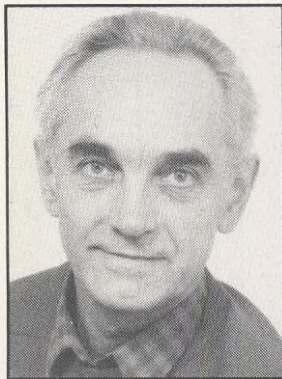
Det var vid alldeles rätt tidpunkt som Bo Månsson frågade mig om jag ville medarbeta några månader i Status. Jag var just färdig med manuskriptet till boken *Leva livet ut*, jag tyckte att jag gick och bar på en del funderingar som jag skulle kunna utveckla i några krönikor och några A4-sidor i månaden borde jag kunna klara av. Svaret blev alltså ja.

Till vad vill jag då använda den här möjligheten att nå andra människor? Det är egentligen två idéer som jag funderat över. Dels vill jag ta upp en del mer personligt färgade samhälls- och sjukvårdskritiska synpunkter. Dels hoppas jag kunna skapa en diskussion, eller bättre sagt, en dialog med andra RHL-are som går och bär på intressanta tankar.

Av detta har alltså blivit vinjetten "REFLEXIONER..." Jag gör mina reflexioner och hoppas att de kan stimulera andra till eftertanke och därmed få igång en diskussion där vi kan försöka vara lite personliga och inte så respektfulla.

Vi kan ta upp och diskutera vitt skilda ämnen och vi behöver inte ha så stränga krav på konsekvens. Jag säger avsiktligt "vi" för jag menar allvar med detta att jag hoppas på en dialog. Den som vill diskutera en fråga av mera allmänt intresse är välkommen med synpunkter.

Vad har jag då själv tänkt ta upp? Ja, jag kommer den här gången med några synpunkter på landstingens sparande. I kommande krönikor tänkte jag ge några glimtar från en förtroendenämnds arbete, sedan tänkte jag rapportera från några etiska diskussioner som jag varit inblandad i och en annan gång har jag några funderingar kring avvägningarna mellan primärvård, specialistvård och sjukhusvård. Och som sagt: jag hoppas på ämnen som aktualiseras av någon läsare. En helt ny fråga, eller synpunkter på vad jag skrivit (tex nu detta om landstingens sparande).

Att spara är ju något värdefullt och fint, motsatsen till att slösa. Då skall vi väl vara glada över att landstingen och kommunerna sparar. Men varför är vi då så många som är missnöjda?

För det första tycker jag att spara ofta är ett felaktigt ord eftersom det vanligen gäller nedskärningar av verksamhet. Till den del som det är fråga om att genom rationellare arbetsmetoder och ibland mekanisering bringa ned kostnaderna för verksamheten må det vara hänt att man talar om att spara in utgifter, men när det blir fråga om att minska värdefull verksamhet eller försämra en behövlig service, då är nedskärningar ett riktigare uttryck än sparande. Och nedskärning av verksamhet drabbar de som är beroende av verksamheten.

Här i Örebro var hösten 1986 en period då man beslöt om nedskärningar både inom landsting och kommun. Jag tyckte att det var en svår tid. När jag tänker på hur det drabbar en del utsatta människor som är beroende av den offentliga servicen känner jag det som ett svek mot solidariteten i vårt samhälle.

Dagrummet fullt

I början av november blev jag inbjuden till ett stormöte på lungkliniken för diskussion om nedskärning av antalet vårdplatser. Det blev ett

protestmöte. Patienter, läkare och sjuksköterskor mötte det ansvariga landstingsrådet i en diskussion som direktsändes i lokalradion. Dagrummet på avd 60 var fullt av folk och många stod i korridoren. Reportern gick omkring med mikrofonen i handen och en sändare på ryggen.

Protestmöte alltså: det blev kanske alltför många aggressiva röster mot det ensamma landstingsrådet för att debatten skulle bli så upplysande som man kunde ha önskat. Det är naturligtvis inte lätt för en att svara när många frågar och påstår. Men allvaret och engagemanget hos de flesta gick det inte att missta sig på.

Även om jag kunde förstå landstingsrådets svårigheter att hinna och kunna svara alla, så var även jag tvungen att redovisa min besvikelse och mitt motstånd mot nedskärningarna. Hänvisningen till att distriktsvård och hemsjukvård skulle avlasta ansåg jag inte höll eftersom den ej färdigutbyggda distriktsvården också skulle skäras ned. Det är först sedan distriktsvård och hemsjukvård byggts ut och visat att de kan ta hand om dem som behöver vård som det finns någon vinst att hämta hem. Patienten kommer i kläm.

Den ofrånkomliga effekten av för snabba nedskärningar blir att framförallt den mänskliga omvårdnaden kommer i kläm. De rent medicinska ingreppen kommer väl att utföras, men den omvårdnad som det skulle innebära att tex efter ett akut sjukdomsskede få vila ut på sjukhuset ett dygn extra blir inte möjligt. Med större genomströmning av patienter blir det också mer löpande band-sjukvård.

Kan skatten inte höjas?

Men dilemmat är ju att pengarna inte räcker, säger landstingsrådet. Hur skall vi lösa det? Lungkliniken måste lämna sitt sparbidrag!

Eftersom den utmätta radiotiden var kort hann det inte bli någon riktig diskussion. Jag skulle ha velat protestera mot att man utgår från att det är en självklarhet att landstingsskatten inte kan höjas. Jag tror att god hälso- och sjukvård har en så stark förankring hos allmänheten att man skulle vara beredd att betala lite mer för att slippa nedskärningarna. Som en försäkringsavgift.

Det talas så mycket om miljoner och miljarder när det gäller den offentliga ekonomin att man tappar bort vad det betyder för den enskilda människan. Låt mig därför belysa det med praktiska exempel.

RHL ger 250 000 till forskning!

Nedanstående forskare har erhållit forskningsbidrag

Sven-Olof Isacsson , Malmö Per-Olof Östergren , Malmö Socialt stöd och socialt nätverk hos patienter på en medicinsk akutmottagning	A) 50000:-	Torbjörn Nilsson , Umeå Det fibrinolytiska systemet i en västerbottensk population med hög risk för hjärt-kärlsjukdom	C) 15000:-
Karin Ringsberg , Göteborg För att studera effekten av astmaskola	A) 25000:-	Bert-Ove Olofsson , Umeå Prospektiv studie av hjärtfunktion vid familjär amyloidos med polyneuropati	C) 20000:-
Lillemor Hallberg , Göteborg Hjärtinfarktpat. upplevelse av trygghet och säkerhet i vården	A) 5000:-	K A Jacobsson , Umeå Myokardinfarkt i samband med och efter en koronar bypassoperation	C) 20000:-
Hans Lagergren , Huddinge Uppföljning av pacemakerelektrodens komplikationer	A) 10000:-	Bengt Winblad , Umeå Christina Sällström , Umeå CVS-patienter och deras anhöriga: upplevelser och reaktioner inför en förändrad livssituation- och longitudinell studie	C) 30000:-
Göran Boëthius , Östersund Förbättrat omhändertagande av lungcancerpatienter i Jämtlands län	B) 15000:-		
Göran Hallmans , Umeå Solweig Eriksson , Umeå Cecilia Olsson , Umeå Kostens betydelse för prevention av hjärt/kärlsjukdomar	C) 30000:-		
Thomas Sandström , Umeå Kontrolleras svaveldioxidexponerings- utv. av eff. på bronkslemhinna och bronksköljvätska	C) 30000:-		

A) Medel ur RHLs forskningsfond.

B) Insamlade medel från Hjärt- och lungsjukas förening i Jämtlands län.

C) Insamlade medel från våra organisationer i Västerbotten och Norrbotten.

Om skatten höjdes med 20 öre skulle vårt landsting få in ca 30 miljoner ytterligare och med dessa pengar skulle man ha sluppit de allvarligaste nedskärningarna. Inte alla, för vissa kostnadsminskningar tror jag är möjliga. Det jag menar är att man gått för långt.

Vad skulle då detta betyda för skattebetalarna. Ja, för en inkomsttagare med 100000 kr **beskattnings-**

bar inkomst (kanske 125000 brutto) skulle det ha betytt en ökad skatt på 200 kr. Det blir 16:50 per månad. Det kan då jämföras med 5 läkarbesök à 40 kr som också blir 200 kr. Lika mycket som en bensinrabatt på 15 öre för den som kör ca 1500 mil på ett år. Eller prishöjningarna på en charterresa. Vi kan också jämföra med höstens hyreshöjningar som blir ungefär 1000 kr per år för

en 80 kvm lägenhet.

Min slutsats blir att det finns många områden inom sjukvården som är lika nödvändiga som tex bensinrabatten. Och jag tycker att de här prisjämförelserna säger oss att vi här i Sverige borde ha råd med att visa solidaritet med de mest utsatta!

Lars Edman

Vid behov av modern övnings- och livräddningsmaterial

Resusci Anne

Kombinerar de klassiska funktionerna hos den ursprungliga Resusci Anne med flera praktiska förbättringar.

1. Ny gjuten torso med bättre stabilitet och hållbarhet.
2. Nytt realistiskt bröstparti möjliggör övning av att frigöra blockerade luftvägar.
3. Nytt system för tömning av inbläst luft.
4. Ny utbyttbar lättåtkomlig lunga med bättre hygien.
5. Nya avtagbara armar av mycket hållbar konstruktion och rörliga i axellerna.
6. Ljussignaler som omedelbart lyser vid behov av korrigering, hjälper instruktören att värdera elevens prestation och underlättar god återupplivningsteknik.

Den nya övningsdockan i naturlig storlek för träning i hjärt-lungräddning (HLR)

- korrekt ventilation (min. 0,8 ltr).

- korrekt kompression (4-5 cm).

Röd - felaktig handplacement.

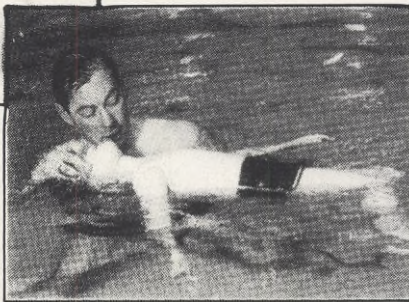
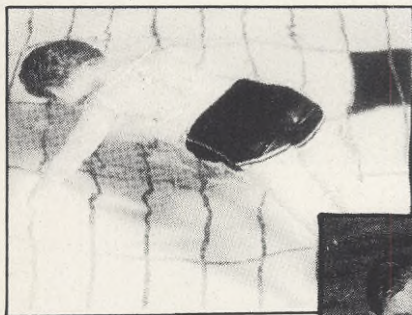
Signalboxen är monterad på en rörlig arm, vilket gör att man kan se den från alla vinklar. Den kan vridas bort från eleven under prov.

7. Halspulssimulator.
8. Ögon med en utvidgad och en sammandragen pupill.
9. Bröstparti med realistiska anatomiska kännetecken.
10. Rörligt huvud samt rörlig hals och käke.
11. Realistisk munhåla och luftväg.
12. Pålitliga elektroniska och mekaniska komponenter medger säker funktion.

Resusci Junior

Den första övningsdockan som ger en komplett livräddningsträning, från vatten till återupplivning.

Resusci Junior övningsdocka är framtagen för att kunna användas vid livräddningsövningar i vatten. Flyter eller sjunker, i sött eller saltvatten. Naturliga huvud-, nack-, käk-, arm-, bål- och benrörelser. Återupplivningen kan påbörjas redan i vattnet.

Resusci Junior kommer att hjälpa till att standardisera återupplivningsträningen.

Laerdals hela sortiment

Andningsdockor - Recording Resusci Anne, Resusci Anne, Resusci Baby, Anne-Baby för utb. i barnvård, Sårmarkerings-satser, Infusionsarm och intubationsmodeller.

Syrgasväskor, Akutsugar (slemsugar), Jetsug, Dentalväskor, Folding Bag, Anti-Decubitus-material och undervisningsfilmer. Fullständig reparation och service.

AB K. WALDEMAR LARSSON

Box 25, 30102 Halmstad 1, Tel. 035-113200, 115900

STILKÄNNARE	DRAR GARDE-RINGAR ALGUSTI-POLKE	1 DÅ-LIGT SKICK	FICK NOBEL-PRIS 1917	SANNA KRYP-TO-GAMER	FÖRE-KOMMER I OLJE-BRAN-SCHEN							
SPÅNSK MET ROFOL												
BRUKAR GÅRNET VARA												
ÄR DELTA-GÄREN	SKYT-LAS MAN I MÅ-NADET											
GÅNG-LJET			GRANN KROK-NÄBB									
GÅR RÖK-KA-NAL				PUNSCHE-KANADA	VIKT							
			ÄTER EN DEL ROAR OSS									
			ENDERM									
			SMÅKAR SKÄMT									
HÅLLER I SINA PENGAR					VISAR SIN KONST							
KAMELE-ONTER KÖR-FÄLT					HAS TILL VISSA RÄTTER							
↓	SVAMP	FÖL-JER MÖNST-RET	RÄDD-HÄGS-NA	ENTUR TILLEN STOR-STAR	LIV-LIG-HET	DÖD KROPP	JIPPET TOG BÅRELS PLATS					
		→			→							
		FDGLIG									TÄRNA PÅ-LITLIG	
AN-TECKNA					SLÄTTER-KNIV ORIGINAL						HAR LAGTS MERTVA GÅNGER	
SORG-LIG						RÅST-DRYCK					↓	BAD PÅ DEN STÅRD SLIPAD
					LUNDELL KANTON SIMEZ			FIRAS I KRÄFT-MÅNADEN	GAMMEL-DAGS BÅRBAR ORGEL			
BRUKAR DET VID STADNING								MES-MAT				
SOLGUD		STRUTS	FAST-HÄLL-NING I RINKEN					SLÖ				UTAN BÖJ-NINGAR
GÅR I SKOLAN LER VÄLLING						BRÄN-NA AV						
			FINA FIS-KEN									
BEGÄ MENED					SEMES-TERMAL FÖR SKID-FOLK			BILDAS AV MÅNGA GRÄS			HAR PÅ KÄNN	

Status BILD KRYSS

1
1987

Lösningar skall vara märkta "Bildkryss nr 1" och måste vara Status redaktion, Box 9090, 10272 Stockholm, tillhanda senast den 15 februari.

Fyra priser utdelas, ett på 100, ett på 75 och två på 50 kr. Lösning och pristagare meddelas i Status nr 3.

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

RIKSFÖRBUNDET FÖR HJÄRT OCH LUNGSJUKA

RHLs blomsterfond

tar emot gåvor

Postgirokonto 90 00 11-8

Medel ur blomsterfonden användes för bidrag till hjärt- och lungsjuka för hjälpmedel som inte kan fås gratis från samhället, rekreationsresor m m.

RIKSFÖRBUNDET FÖR HJÄRT- OCH LUNGSJUKA

Box 9090, 10272 Stockholm. Tel 08/690960
Postgiro 900011-8

